

PTTEP ตบหัวที่ศาลา ของมาในสัปดาห์

ตอนที่กระทรวงสิ่งแวดล้อมและป่าไม้อินโดนีเซียฟ้องบริษัท ปตท. สํารวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) หรือ PTTEP และบริษัท PTTEP Australasia (Ashmore Cartier) Pty Ltd ซึ่งเป็นบริษัทย่อย ในคดีต่อศาลในประเทศอินโดนีเซีย เพื่อเรียกร้องค่าเสียหายจากเหตุการณ์น้ำมันรั่วไหลในแหล่งมอหนารา ประเทศออสเตรเลีย เป็นจำนวนเงินประมาณ 2.1 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือ 6.5 หมื่นล้านบาท เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2560 ...เป็นข่าวใหญ่ทั่วโลก

ไม่ใช่ใหญ่เพราะมูลค่าฟ้องร้องค่อนข้างสูงมากกว่า 6 หมื่นล้านบาทเท่านั้น แต่ยิ่งใหญ่เพราะทำเอาราคาหุ้น PTTEP และแม่อย่าง PTT ออกอาการเสียวศุนย์ไปหลายวัน

ยามนั้นนักวิเคราะห์หุ้นขวัญอ่อน...พากัน "ชนแขน สแตนดาร์ด อ็อป" ...แนะนำให้ขายกันเป็นทิวแถว...ให้เหตุผลว่าเป็นเพราะผู้บริหารของ PTTEP คือไม่ยอมตั้งสำรอง...ก็ว่ากันเข้าไป

ล่าสุดวันนี้ PTTEP รายงานข่าวในตอนค่ำว่า ศาลแขวงกลางแห่งกรุงจาการ์ตาได้มีคำสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ เนื่องจากรัฐบาลอินโดนีเซียได้ขอถอนฟ้องโดยให้เหตุผลว่าจะแก้ไขค่าฟ้อง

ข่าวดังกล่าว ถ้าไม่ใช่ "ข่าวหุ้นธุรกิจ" มีโอกาสลงตะกร้าหรือไม่ก็หน้าหลังสุด...เข้าข่าย "ตบหัวกลางศาลา...ขอขมาในห้องส้วม"...เป๊ะทีเดียวเชียว!!!

โดยข้อเท็จจริงแล้ว การฟ้องร้องของรัฐบาลอินโดนีเซียในกรณีน้ำมันรั่วจากแหล่งมอหนาราในเขตสัมปทานที่ออสเตรเลียนั้นค่อนข้างช้ามาก เพราะเหตุการณ์มันเกิดขึ้นตั้งแต่ปี 2552 แล้ว

เหตุร้ายดังกล่าว เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2552 ที่เกิดการระเบิดของแท่นขุดเจาะน้ำมันและก๊าซธรรมชาติขึ้นที่แหล่งขุดเจาะน้ำมันมอหนารา นอกชายฝั่งตะวันตกเฉียงเหนือประเทศออสเตรเลียออกไป 250 กม. ในเขตน่านน้ำของออสเตรเลีย เป็นเหตุให้มีน้ำมันดิบและก๊าซรั่วไหลออกมาในทะเลเป็นจำนวนมาก

แหล่งขุดเจาะดังกล่าว ถือว่าใหญ่มากที่สุด คิดเป็นผลผลิตร้อยละ 70 ของการผลิตน้ำมันดิบและคอนเดนเสท (Condensate) ของประเทศออสเตรเลียทีเดียว

เจ้าของแท่นขุดเจาะดังกล่าวเป็นของบริษัท ปตท.สผ. ออสเตรเลีย (PTTEPAA) บริษัทลูกของ PTTEP ที่ไปดำเนินงานในต่างประเทศ

หลังเหตุเกิดขึ้นและผ่านไป PTTEPAA ได้ส่งผ่านบทบาท

การทำความสะอาดคราบน้ำมันให้หน่วยงานความปลอดภัยทางทะเลของออสเตรเลีย (the Australian Maritime Safety Authority: AMSA) จัดการ ด้วยวิธีการล้อมคราบน้ำมันและดูดกลับรวมถึงฉีดสารเคมี (ยกเว้นการเผาที่ไม่ได้ทำ) โดยใช้เวลาในการระงับเหตุทั้งหมด 74 วัน มีน้ำมันดิบรั่วไหลออกมาเฉลี่ยวันละประมาณ 400 บาร์เรลต่อวัน รวมแล้วประมาณ 4 ล้านลิตร คราบน้ำมันที่แพร่กระจายไปในทะเลกินพื้นที่ถึง 90,000 ตารางกิโลเมตร.... นับว่าเป็นเหตุการณ์รั่วน้ำมันครั้งเลวร้ายที่สุดของประเทศออสเตรเลีย

ต่อมา ในรายงานของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง (The Montara Inquiry Commission's Report) ได้นำเสนอต่อสาธารณะในเดือนพฤศจิกายน 2553 ระบุว่า "การที่บริษัท PTTEP ตัดตั้งแนวกันชนในบ่อน้ำมันเพื่อป้องกันการรั่วไหลเพิ่มเติมนั้นดำเนินการอย่างไม่เพียงพอ และยังไม่ได้ตัดตั้งแนวกันชนที่สองที่จำเป็น ต้องทำอีกด้วย"

นอกจากนี้รัฐมนตรีคนหนึ่งของออสเตรเลียที่เกี่ยวข้องยังออกมาแสดงความคิดเห็นเชิงลบว่า "หาก PTTEP ซึ่งดำเนินการแทนชุดเจาะมอนทाराและรัฐบาลท้องถิ่นนอร์เทิร์นเทอริทอรี (Northern Territory) ทำงานของตนอย่างเหมาะสม การระเบิดและรั่วไหลของน้ำมันออกสู่ทะเลติมอร์อย่างมหึมาครั้งนี้จะไม่เกิดขึ้น"

ท้ายสุด เมื่อมีการประเมินความเสียหายและผลกระทบเสร็จทางด้าน PTTEP และ PTTEPAA ได้แสดงความรับผิดชอบยินยอมชดใช้ค่าเสียหายไปแล้วกว่า 9.7 พันล้านบาท (ไม่รวมที่สามารถเคลมประกันได้)

การยินยอมจ่ายค่าเสียหายโดยไม่มีขีดพิกัด "โซฟเทพ" ของ PTTEP แม้จะผ่านไปแล้วหลายปีติดต่อกัน ก็ยังมีประเด็นทางวิชาการในข้อกฎหมายให้ถกเถียงกันในห้องเรียนหลายประเทศต่อ

มาจนถึงปัจจุบันว่าสมควรจ่ายหรือไม่ เพราะ....รายละเอียดของกฎหมาย ในอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยความรับผิดชอบทางแพ่งเพื่อความเสียหายอันเกิดจากมลพิษน้ำมัน ค.ศ. 1969 (CLC) และอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการจัดตั้งกองทุนระหว่างประเทศเพื่อชดใช้ความเสียหายอันเนื่องมาจากมลพิษน้ำมัน ค.ศ. 1971....จะชดเชยค่าเสียหายที่เกิดจากน้ำมันรั่วจากเรือบรรทุกน้ำมันเท่านั้น ไม่รวมถึงการรั่วไหลจากแท่นขุดเจาะ ซึ่งกรณีดังกล่าว AMSA ที่ได้เข้ามาจัดการกับคราบน้ำมันไม่สามารถเบิกจ่ายค่าเสียหายจากกองทุนอนุสัญญาระหว่างประเทศได้ ...แต่เมื่อ PTTEP ยอมตัดรำคาญ ยินดีแบกความรับผิดชอบภาระ ก็ถือว่าเป็นความดีที่เกิดขึ้น

ยกให้พระเอกเขาคนหนึ่ง...ละกัน

เพียงแต่บทพระเอกของ PTTEP ไม่น่าสนใจรัฐบาลอินโดนีเซียและติมอร์ตะวันออก...ที่มองว่า ตนเองก็ได้รับความเสียหายเช่นกัน...จึงหาเหตุตาเป็นมันเรียกค่าเสียหายบ้าง

ประเด็นก็มีอยู่ว่า ทั้งสองประเทศ ไม่สามารถฟ้องร้องดำเนินคดีกับ PTTEP ได้จนถึงทุกวันนี้ เนื่องจากประเทศ....ไม่มีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่เพียงพอจะเอาผิดได้ ประกอบกับแผนที่กระแสน้ำทะเลที่ PTTEP นำมาใช้อ้างอิง...ระบุว่า ทิศทางของกระแสน้ำในเขตมหาสมุทรบริเวณนั้นที่ไม่พัดเข้าไปในเขตน่านน้ำของทั้งสองประเทศ

ที่สำคัญหลังกรณีมอนทारा PTTEP ยังคงได้รับการอนุญาตและมีบทบาทในการลงทุนทำธุรกิจดำเนินการสำรวจและขุดเจาะก๊าซและน้ำมัน รวมถึงการเจาะหลุมใหม่เพิ่มในทะเลติมอร์คือแหล่ง Cash and Maple gas fields สำหรับโครงการ LNG มูลค่าหลายพันล้านดอลลาร์

ผลของการฟ้องร้องของรัฐบาลอินโดนีเซียทำให้ PTTEP จำต้องระงับลงทุนโครงการอื่นๆ ที่อยู่ระหว่างการศึกษาในประเทศอินโดนีเซียออกไปก่อนจนกว่าจะมีความชัดเจนและข้อยุติเรื่องคดี... ยกเว้น โครงการที่ดำเนินงนอยู่แล้วคือ Natuna Sea A โดยถือสัดส่วน 11.5% ซึ่งมีปริมาณการขายก๊าซธรรมชาติประมาณ 224 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน และมีปริมาณการขายน้ำมันดิบเฉลี่ยประมาณ 1,200 บาร์เรลต่อวัน โดยคิดเป็นสัดส่วนเพียง 1% ของปริมาณการขายทั้งหมดของ PTTEPเพราะเป็นคนละประเด็นกับโครงการมอนทारा และไม่มีความเกี่ยวข้องกัน

การล่าถอยของรัฐบาลอินโดนีเซีย ไม่ว่าจะชั่วคราว หรือตลอดไป...เป็นข่าวดีแน่นอนสำหรับ PTTEP แต่จะเป็นข่าวร้ายสำหรับ NGOs หรือไม่...ใครช่วยบอกที

อิ อิ อิ ■